

UKM 5/23 Økumenikk

Sammendrag av saksorienteringen

I Johannesevangeliet ber Jesus for alle sine:

«Må de alle være ett, slik du, Far, er i meg og jeg i deg. Slik skal også de være i oss, for at verden skal tro at du har sendt meg.» (Joh 17, 21).

Økumenikk handler om kristen enhet, og arbeid for dette. Det omfatter trossamtaler og samarbeid som finner sted mellom forskjellige kristne kirker og grupperinger, både i hele verden, i Norge og i lokalmenigheten. Økumenikk er et felt som spenner vidt, og berører både kristen misjon, diakoni, teologi og dialog. En forståelse av økumenikk er den offisielle teologiske samtalen mellom forskjellige kirkesamfunn. Men økumenikk omfatter også samtaler og praktisk samarbeid mellom forskjellige kristne organisasjoner. Økumenikk kan være trossamtaler mellom kristne grupperinger med ulike meninger og ulik tradisjon, noen ganger innenfor samme kirkesamfunn.

Gjennom sitt engasjement i kirkeliv, i organisasjonsliv og i kristne aktiviteter vil unge mennesker ofte ha felles interesser, spørsmål, diskusjoner og utfordringer som er sentrale i økumenikken. Dette gjelder lokalt, men også nasjonalt og internasjonalt. Det mest essensielle ved økumenikken er det fellesskapet som oppstår når kristne kommer sammen for å dele tro. Økumenikk har derfor stor relevans for unge kristne mennesker i Norge.

Komiteens merknader

Komiteen legger saksorienteringen til grunn og har følgende merknader:

Generelt:

Økumenikk er en betegnelse på tiltak som vil fremme økt forståelse og samarbeid mellom ulike kirkesamfunn med sikte på å synliggjøre kirkelig enhet. Komiteen opplever økumeniske tiltak og aktiviteter som positive for den enkelte, så vel som for kristen enhet. Det er viktig å kunne ha møteplasser hvor en får komme som en er, nemlig en Jesu Kristi etterfølger. Samtidig gir enhet innad i den nasjonale- og verdensvide kirken troverdighet til kristen tro.

Økumeniske treff åpner for nye tanker og innspill, som skaper større forståelse for andre og kan være forfriskende for egen tro.

Vi trenger større forståelse for hverandre. "Det er faktisk lov å delta i andres aktiviteter" - dette er kanskje allment forstått, men komiteen opplever det i praksis underkommunisert. Uten direkte kjennskap og forståelse til andre kan det fort oppleves som skummelt, og en er redd for å fornærme andre.

Komiteen ønsker å sette fokus på inkludering av kristne migranter i den økumeniske samtalen, jf. «Åtte kjennetegn» som ble vedtatt av Kirkerådet i 2021. (Åtte kjennetegn - kirken.no)

For komiteen er det viktig å løfte frem at arbeidet for en universelt utformet kirke også gjelder økumenisk arbeid, jf. UKM-sak 07/22: En universelt utformet kirke.⁶

Problemet uten økumenikk:

Når kristne fra forskjellige tradisjoner og kulturer kommer sammen, kan fordommer og misforståelser oppstå. En kan oppleve en viss konkurranse, for eksempel om rekruttering av medlemmer. Uenighet om organisering og teologi har opp gjennom historien ført til splittelser mellom kirkene. Desto viktigere er det å møtes for å bryte ned fordommer. Økumenisk arbeid kan derfor være løsningen på utfordringene. Det er viktig å fremheve det som forener oss som kristne og å fremsnakke hverandres særegenhet.

Merknad til vedtakspunkt 1:

Komiteen ser behovet for et økumenisk råd eller utvalg med mandat til å skape flere aktiviteter hvor ungdom kan møtes på tvers av kirkelig tilhørighet, løfte frem mangfold, og fremme økumenikk. Et slikt organ kunne kalles Norges Kristne Råd Ung (NKRU). Her kunne kristne ungdomsorganisasjoner være representert og/eller samarbeide nært.

Merknad til vedtakspunkt 2:

Å samarbeide på tross av uenighet kan være krevende, men det er viktig for å skape større forståelse for hverandre, og for å jobbe sammen for kristen enhet. Økumenisk mangfold skal ikke være en grunn til å rekruttere medlemmer til egen kirke fra andre trossamfunn, samtidig som hvert enkelt menneske må få stå fritt til å velge sitt eget trossamfunn.

Merknad til vedtakspunkt 3 og 4:

Det er viktig at økumeniske samlinger gir bred mulighet til ungdomsdeltakelse, slik at det er et mangfoldig utvalg som får delta, og at det ikke bare er de samme. Informasjon til og samarbeid med menighetene er viktig for å øke muligheten til å engasjere flere. Samarbeid med menighetene er også viktig for å nå frem til hele grupper og ikke bare aktivt engasjerte enkeltpersoner. For å få til dette er det viktig å legge til rette for god kommunikasjonsflyt.

Merknad til vedtakspunkt 5 og 6:

Komiteen ønsker å understreke viktigheten av samarbeidet med Samisk kirkeråd og Samisk ungdomsutvalg da komiteen opplever dette som underkommunisert. Komiteen viser til saksorienteringen for mer informasjon. Komiteen ønsker også å peke på behovet for en enda bredere viderefremming av arbeidet med samisk kultur og kirkeliv. Komiteen vil peke på at samarbeidet med Samisk kirkeråd og Samisk ungdomsutvalg berører viktige økumeniske tema både i Norge og internasjonalt.

Merknad til vedtakspunkt 7:

Det er viktig å legge til rette for økumeniske møteplasser lokalt, fordi det gjør det lettere for flere å delta og kunne ta med venner. Slike møteplasser kan være å besøke andre kirkesamfunn lokalt, eller selv å invitere til gudstjenester og felles møter. Det bør legges vekt på å skape fellesskap for å bli bedre kjent og ha det gøy. Slike

⁶ www.kirken.no/ukm2022

samlinger kan bidra med informasjon og læring på en interaktiv måte som engasjerer alle.

Merknad til vedtakspunkt 8:

Komiteen ønsker å understreke betydningen av å bruke de kristne organisasjoner og ungdomsorganisasjonene "for alt de er verdt". Kristne ungdomsorganisasjoner utfører et stort og bredt arbeid som når svært mange unge. De har også utarbeidet en lang rekke tiltak, og bidrar med ressurser som vi må bli flinkere til å utnytte. Et slikt samarbeid handler om å dele ressurser, for mye er gratis tilgjengelig for oss allerede.

Merknad til vedtakspunkt 9:

Komiteen påpeker at Døvekirken må inkluderes i Den norske kirkes økumeniske arbeid. Døvekirken er allerede inkludert når Den norske kirke er representert. Likevel ønsker komiteen å fremheve et ønske om større synlighet av Døvekirken som ressurs for bedre og bredere inkludering av alle i økumeniske sammenhenger. Komiteen ønsker at tegnspråk i større grad blir tatt i bruk i Den norske kirkes økumeniske arbeid. Vårt rike mangfold kan bedre ivaretas med hjelp av våre interne ressurser, for eksempel Døvekirkens ekspertise. Vi må generelt bli flinkere til å anerkjenne bredden av gode ressurser i Den norske kirke (språk, kultur m.m.).

Forslag til økumeniske aktiviteter:

- "Velkommen til ..." (Oslo, Bergen, Trondheim, m.m.): et arrangement der nye og gamle i en by får muligheten til å stifte kontakter og bli kjent med de ulike menighetene og studenttilbudene i nærområdet. I Tromsø arrangeres dette under et tverrkirkelig nettverk.
- Fellesgudstjenester på tvers av kirkesamfunn.
- Paneldebatt om hverandres likheter og ulikheter - gjøre det spennende, og samtidig ikke skape polarisering.
- Bønn for byen: en samling av lokalmenigheter uavhengig av tilhørighet, hvor en går samlet i bønn i gatene og ber for byen.
- «BLI KJENT MED» (nytt konsept oppfunnet av komiteen): tverrkirkelig økumenisk samarbeid i lokalsamfunnet hvor menigheter går sammen og hver sin gang inviterer til gudstjeneste/møte hos seg. Gudstjenesten/møtet har litt introduksjonsledd/forklaringer av hva en gjør og hvorfor. Dette senker terskelen for å kunne delta på hverandres tilbud, som skaper større kjennskap og forståelse for hverandre som folk og troende. Her er direkte invitasjon nøkkelen til suksess. Hovedpoenget blir å få frem at blant disse ulike grupperingene/menighetene så er det troen på evangeliet om Jesus Kristus som samler oss - og gjør oss ett.
- Samlinger der vi på tvers av kirkesamfunn arbeider med sentrale saker som gjelder alle. For eksempel er «tro og tvil» (jf. UKM-sak 07/23 Ungdom og tvil) noe som vil være relevant for alle med en tro.

Ungdommens kirkemøte vedtak

Ungdommens kirkemøte ønsker at:

1. Den norske kirke bidrar til og oppfordrer Norges Kristne Råd til å opprette et Norges Kristne Råd Ung (NKRU), med støtte fra medlemskirkene og relevante kristne barne- og ungdomsorganisasjoner.

2. Den norske kirke i samarbeid med Norges Kristne Råd følger opp initiativet til økumenisk ungdomssamling fra 2022.
3. Mellomkirkelig råd og Kirkerådet følger opp rekruttering av unge til deltakelse på nasjonale og internasjonale økumeniske generalforsamlinger og møter.
4. Mellomkirkelig råd og Kirkerådet aktivt rekrutterer unge til å representere Den norske kirke i økumeniske organer og dialognettverk.
5. Det økumeniske arbeidet som Samisk kirkeråd og Samisk ungdomsutvalg allerede utfører videreutvikles.
6. Den norske kirke og Den norske kirkes ungdomsutvalg skal bidra til bredere formidling av samisk kultur og kirkeliv.
7. Menigheter i Den norske kirke legger til rette for økumenisk arbeid og møteplasser lokalt.
8. Menigheter i Den norske kirke samarbeider mer misjonalt og diakonalt med andre kristne fellesskap og kristne ungdomsorganisasjoner.
9. Døvekirken inkluderes mer i det økumeniske arbeidet i Den norske kirke.

Saksorientering

Bakgrunn

Unge deltakelse i økumenisk samarbeid

Unge kristne i Norge møter mangfoldet til daglig, gjennom skole, studier, fritidsaktiviteter og i arbeid. Det betyr ofte at unge har god kjennskap til mangfoldet i språk, kultur og livssyn. Mange unge kristne er aktive i flere kirkelige sammenhenger, og gjerne i flere kristne organisasjoner. Den norske kirke bør legge til rette for at de offisielle økumeniske samtaler inkluderer unge mennesker, både for å dra nytte av unges erfaring med mangfoldet, og for å sette saker på dagsorden som har relevans for unge menneskers liv og tro. Den norske kirke kan også bidra med å legge til rette for at unge kan møtes på tvers av kirketilhørighet for å dele tro, være sammen i bønn og bygge fellesskap.

I 2022 satte Kirkerådet av midler til en særlig satsing på ungdom og økumenikk, både nasjonalt og internasjonalt. Det ble prioritert at ungdom i Den norske kirke deltok på økumeniske samlinger, og Den norske kirkes ungdomsutvalg (Den norske kirke ungdomsutvalg) reiste til Genève for å lære med om samarbeidspartnere som Den norske kirke har. Den norske kirke ungdomsutvalg besøkte blant annet Lutherske verdensforbund (LVF), Kirkenes verdensforbund (KV) og ACT Alliance.

Den norske kirke i samarbeid med Unge katolikker og Norges kristne råd arrangerte også en vellykket ungdomssamling i Oslo. Evalueringen fra deltakerne viser stor interesse for å lære om andre kirkesamfunn og bygge ned fordommer.